

Regler for økologisk svinehold

Det følgende giver en kort oversigt over de vigtigste regler inden for økologisk svinehold.

Omlægning

- Alle grise skal påbegynde omlægning til økologisk produktion inden udgangen af det 4. kalenderår efter det år, hvor omlægningen er påbegyndt. Dyrehold til eget forbrug er dog undtaget.
- Omlægningstiden for konventionelle svin til økologi er seks måneder for at de kan slagtes som økologiske. Der må dog kun indkøbes konventionelle dyr til avl – ikke til opfødning.

Foder

- Indtil den 31. december 2014 må der anvendes 5 pct. konventionelt foder (i procent af tørstof af landbrugsoprindelse). Herefter skal foderet være 100 pct. økologisk.
- Omlægningsfoder må udgøre op til 30 pct. af foderet (i procent af tørstof af landbrugsoprindelse). Hvis omlægningsfoder kommer fra bedriftens egne arealer, kan denne andel udgøre 100 pct.
- Mineraler og fiskemel er fx ikke af landbrugsoprindelse. Fiskemel og lignende må ikke anvendes til slagtesvin efter en vægt på 40 kg. (*Generel aftale for alle svin*).
- Foder fra egne marker med flerårige foderafgrøder og proteinafgrøder i første omlægningsår kan anvendes med op til 20 pct. af foderrationen (i procent af tørstof pr. dyr pr. år).
- Alt grovfoder, korn og bælgplanter, fx ærter, bønner, lupin m.v., skal dog være økologisk eller have omlægningsstatus.
- Foderet må ikke være fremstillet ved brug af kemiske opløsningsmidler.
- Foder der består af eller er fremstillet ved brug af genetisk modificerede organismer (gmo), må ikke anvendes i økologisk jordbrugsproduktion. Forbuddet gælder ikke veterinære lægemidler.
- Foderet må ikke indeholde antibiotika eller andre lægemidler, farvestoffer, syntetiske aminosyrer eller lignende.
- Alle grise inkl. slagtesvin i løbegård skal forsynes med grovfoder efter ædelyst.

Afgræsning/løbegård

- Fra den 15. april til den 1. november skal alle svin have adgang til afgræsning. Dog kan slagtesvin holdes i stald med adgang til udendørs løbegård. Der skal være adgang til løbegården året rundt.
- Der skal være skygge i løbegården, og op til halvdelen kan være overdækket.
- Der skal være fri adgang til rodemateriale.
- Græsarealer til svin skal have været under omlægning i mindst 12 måneder.
- Alle svin skal have adgang til sølebad eller overbrusning i sommerperioden.

Stalde

- Dyr må kun fikseres kortvarigt.
- Indendørs liggearealer skal være velforsynede med ren og tør strøelse. Arealet med strøelse skal være så stort, at alle dyr kan ligge ned samtidig.
- Mindst halvdelen af staldens samlede arealkrav (normkravet) skal være med fast gulv.
- Der skal være tilstrækkeligt med frisk luft og dagslys i stalden.

Behandling

- Smågrisene må tidligst fravænnnes, når de er 40 dage gamle. (*Se dog tekstboks om Frilands krav*).
- Næseringning, kastrering og inseminering er tilladt, men skal altid foretages inden for reglerne i dyreværnsloven. Ved kastrering skal der gives smertelindring.
- Halekupering og slibning af tænder må ikke foretages rutinemæssigt.

- Vaccination og serumbehandling er tilladt, og tæller ikke som en behandling, men kræver skriftlig behandlingsplan.
- VetZink mod fravænningsdiarré og behandling mod parasitter er tilladt, og tæller ikke som en behandling. Se: [Vejledning i håndtering af udvalgte veterinære lægemidler til brug i økologiske svinebesætninger](#).
- Hormonal brunstsynchronisering og faringsinduktion er ikke tilladt.
- Dyr lægen skal behandle 1. gang med veterinærmedicin, men kan fx udlevere antibiotika til genbehandling i op til 5 dage. Evt. længere periode ved sundhedsrådgivningsaftale med tilvalgsmodul.
- Det er ikke tilladt at opbevare eller bruge veterinærmedicin til andre dyr end dem, dyrlægen har anført på emballagen. Eventuelle medicinrester skal fjernes fra bedriften.
- Tilbageholdelsestiden er to gange den normale tilbageholdelsestid.
- Slagtesvin der er behandlet med fx antibiotika mere end én gang, kan ikke sælges som økologisk.
- Alle behandlinger skal føres i en logbog, og dyret skal være éntydigt mærket resten af livet.

Indkøb af dyr

- Der kan indkøbes op til 20 pct. konventionelle polte/gylte pr. år. De 20 pct. beregnes på baggrund af antallet af voksne dyr (hundyr der har født, handyr over 9 mdr.). I særlige tilfælde, fx ved udvidelse af besætningen eller skift af race, kan procentsatsen forhøjes til 40 pct.

Vær opmærksom på:

- At NaturErhvervstyrelsen, Økologierhvervskontoret autoriserer bedriften, og kontrollerer den mindst en gang om året.
- At du skal indsende oplysninger om bedriften hvert år i Fællesskemaet senest den 21. april.
- At alle dyr af samme art, fx søer og slagtesvin, skal overgå til økologiske forhold samtidig.
- At du kan søge tilskud til økologisk dyrkede arealer fra Økologistøttekontoret. Se: www.naturerhverv.fvm.dk

Miljøregler for udendørs sohold:

Se: [Byggeblad for udendørs sohold og gældende miljølovgivning](#).

Reglerne er sammenfattet og uddybet i Økologierhvervskontorets [Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion](#). Se: www.naturerhverv.fvm.dk

Reglerne er fastsat i Rådets Forordning (EF) 834/2007 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning m.v., Kommissionens forordning (EF) 889/2008 af 5. september 2008 om gennemførelsesbestemmelser for RFO 834 og Økologilov nr. 463 af 17. juni 2008 med tilhørende bekendtgørelser. Forordningen er direkte gældende og omfatter de fleste regler

Leverandører til Friland skal desuden overholde Brancheaftale vedrørende supplerende regler for produktion af økologiske svin.

Aftalen medfører at producenter af økologisk svinekød ud over økologireglerne skal overholde nedenstående 9 ekstra krav.

1. Alle grise er født i Danmark
2. Grisene fravænnenes tidligst som 7 uger gamle
3. Alle søer skal fare i udendørs hytter og have et markareal på mindst 300 m² pr. so
4. Det tilstræbes at undgå sammenblanding efter fravænning
5. At udearealet til slagtesvin er minimum 20 m², dog minimum 10 m² til grise op til 40 kg
6. Der er naturlig ventilation i stalden, bortset fra i løbeafdelingen
7. Smågrise må højst transporteres i 4 timer fra sælger til køber
8. Alle slagtesvin og søer fra besætningen skal slagtes i Danmark
9. Klager over produktionen skal noteres

Brancheaftalen er indgået mellem Friland A/S, Økologisk Landsforening og Landbrug & Fødevarer. Aftalen betyder, at leverandører af økologiske grise følger Dyrenes Beskyttelses mærkningsordning for svin og lader sig kontrollere for disse forhold. Se mere [her](#).

Find flere oplysninger om økologisk svineproduktion på [LandbrugsInfo](#) under ”Økologi”. Se: [Svinehåndbog](#).

Forfattere:

Birgit Ingvorsen, Landskonsulent, Økologi, Regler og projekter
T +45 8740 5493 (direkte) | E bii@vfl.dk

Tove Serup, Landskonsulent, Økologi, Svineproduktion
T +45 8740 5364 (direkte) | M +45 2124 2611 | E tos@vfl.dk

Sidst revideret 2. februar 2012

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Støttet af
Fødevarerministeriet og EU

Landdistrikter.dk

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Danmark og EU investerer i landdistrikterne.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG
Økologi

